

Länsstyrelsen
Örebro län

Hans Ljungkvist
Direkt: 019-19 39 02
hans.ljungkvist@t.lst.se
Fax: 019-19 30 10

BESLUT
2007-10-22

Dnr: 5112-14226-2007

Enligt sändlista

Bilaga:
Skötselplan

Länsstyrelsens i Örebro län beslut med föreskrifter angående bildande av naturreservatet Nittenmossen i Ljusnarsbergs kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen del av fastigheten Norra Hörken 2:60 i Ljusnarsbergs kommun som naturreservat. Reservatsområdet är föremål för fastighetsreglering. Reservatet har den avgränsning som framgår av beslutskartan i detta beslut och de gränser som slutligen utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara Nittenmossen.

Syftet med naturreservatet

Området förklaras som naturreservat med syftet att bevara biologisk mångfald och skydda värdefulla naturmiljöer.

Myren med ingående öppet vatten, vattendrag och angränsande skog ska bevaras långsiktigt. Våtmarkernas naturliga vegetation, struktur och hydrologi ska skyddas mot ingrepp. Skogsbestånden ska ges möjlighet att utvecklas i riktning mot naturskog. Förekomst och etablering av organismer som är knutna till orörda våtmarker och som saknas eller missgynnas i normalt brukad skog ska gynnas och säkerställas.

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. Utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd, fälla enstaka träd samt att upparbeta eller utforsla döda stående eller liggande träd eller träddelar
2. skogsmarksgödsla, sprida aska eller använda bekämpningsmedel
3. bedriva täkt, markavvattning eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
4. anlägga väg eller stig eller anordna upplag
5. dra fram mark- eller luftledning
6. uppföra byggnad, mast eller annan anläggning
7. uppföra nya jaktorn, stödutfodra vilt, uttransportera fällt vilt med fordon annat än med sådana som inte ger skador på mark och vegetation samt att utföra siktröjning annat än i befintliga siktgator.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för naturreservatets förvaltare eller den som förvaltaren utser att vidta de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse för ägaren och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. Anläggande, utmärkning och underhåll av parkeringsplats och gångstig samt anläggande och underhåll av en rastplats utmed stigen
2. uppsättande av informationstavla
3. utmärkning av reservatets yttergränser.

Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärd som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § om rätten att färdas och vistas i naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. Bortföra eller skada döda träd eller träddelar
2. köra snöskoter

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t ex insekter).

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för naturreservatets förvaltare eller den som förvaltaren utser att vidta de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel.

Ordningsföreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt till marken.

Ordningsföreskrifterna träder i kraft den 20 november 2007.

Ordningsföreskrifterna gäller omedelbart från ovanstående datum även om beslutet överklagas.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, fastställer Länsstyrelsen den till beslutet fogade skötselplanen.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Nittenmossen.

Objektsnummer: RegDOS id: 2013341.

Lägesbeskrivning: Ca 15 km V Grängesberg.

Ekonomiskt kartblad: 12E2i.

Kommun: Ljusnarsberg.

Församling: Ljusnarsberg.

Fastigheter: Del av fastigheten Norra Hörken 2:60.

Totalareal: 37 ha.

Ägoslag: Produktiv skogsmark: 13 ha, myr: 14 ha, vatten: 10 ha.

Natura 2000: Nittenmossen Östra, SE0240085. Totalareal: 37 ha. Habitat: Dystrofa sjöar och småvatten (3160), Högmossar (7110), Västlig taiga (9010).

Markägarkategori: Naturvårdsverket.

Nyttjanderätter: Jakt.

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen.

Redogörelse för ärendet

Nittenmossenområdet i sin helhet, enligt avgränsningen i Myrskyddsplan för Sverige från 2007, utbreder sig med 37 ha i Ljusnarsbergs kommun i Örebro län och 72 ha i Ludvika kommun i Dalarnas län. Av Nittenmossens tre sammanhängande mossar ligger den östra till hälften i Örebro län.

Reservatsområdets myrareal har vid flera undersökningar och naturinventeringar utförda sedan början av 1970-talet bedömts vara skyddsvärd. Även den skog som ingår i området har vid naturinventeringar gjorda under 1990-talet klassats som skyddsvärd. Området upptas i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan från 1994 och i den reviderade utgåvan från 2007. I myrskyddsplanen redovisas de myrar som enligt länsstyrelserna och Naturvårdsverket i ett nationellt perspektiv ska prioriteras för skydd. Enligt delmål 2 till det av riksdagen antagna miljökvalitetsmålet Myllrande våtmarker, skall samtliga våtmarksområden i Myrskyddsplan för Sverige ha ett långsiktigt skydd senast år 2010. Nittenmossen är även ett prioriterat objekt i arbetet med miljökvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag. Hela mossekomplexet med kantzoner är sedan 1998 Natura 2000-område.

Länsstyrelsen har haft en överenskommelse med markägaren Stora Enso AB och senare Bergvik Skog AB om att området undantas från ingrepp i väntan på en uppgörelse om reservatsbildning. Så skedde 2006 då Naturvårdsverket förvärvade området från Bergvik Skog AB.

Skälen för beslutet

Nittenmossens hydrotopografi är unik. Den delas i två enheter av två sjöar och en bäck. Mossekomplexet är sammansatt av två allsidigt koncentriskt välvda högmossar väster om bäcken och en gölrik, åt tre håll välvd excentrisk utbildad högmosse öster om bäcken.

De ingående våtmarkstyperna med dess olika strukturer och formelement är i det närmaste helt opåverkade av hydrologiska ingrepp.

Skogen som omger mossarna utgörs av lika delar tall och gran. Den är naturskogsartad och av hög ålder. Flera rödlistade arter har påträffats som är beroende av orörd barrskog. Häckfågelfaunan är tämligen artrik med arter knutna både till myrarna och gammelskogen.

De särskilda naturvärden som närmare beskrivs ovan är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Det är av stor betydelse för syftet med naturreservatet att mänsklig påverkan inom reservatsområdet sker efter bestämda riktlinjer, varför vissa inskränkningar i allemansrätt och långtgående restriktioner av pågående markanvändning är nödvändiga.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för länsstyrelsernas prioritering av naturreservatsskydd. Dessa är i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden om skydd för den biologiska mångfalden samt de av riksdagen antagna miljökvalitetsmålen.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen enligt den information som lämnas av Bergsstaten. Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Samråd har skett med Hällefors kommun.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2007-10-22

Dnr: 5112-14226-2007

Vid en avvägning enligt 7 kap 25 § miljöbalken mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att inskränkningen i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet skall tillgodoses.

Detta beslut kan överklagas (se bilaga).

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Sören Gunnarsson jämte ledamöterna Marie-Louise Forsberg-Fransson, Ola Karlsson, Lars-Erik Soting, Inger Högström-Westerling, Annika Johansson, Anna Ragén och Matilda Ernbrans.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog naturvårdsdirektör Magnus Eklund, länsassessor Per Undén, avdelningsdirektör Hans Ljungkvist samt föredragande Sture Marklund.

Sören Gunnarsson

Sture Marklund

